

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Udrag fra Labyrinten

Citation: Baggesen, Jens: "Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig", i Baggesen, Jens: *Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig*, udg. af TORBEN BROSTRØM , Gyldendal, 1971), s. 210. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-baggesen06-shoot-idm139952569503008/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig

fødde paa nye, som Helbredede, der efter et Fierdingaars Sygteleie første Gang igien bade sig i Solen.*

.. *Det christne Fadermord*

Giennemvandringen af Jødegaden, og Synet af dens Jammer-scener havde efterhaanden nedstemt mit Lune til dybeste Melankolie. Tilbageblikket paa denne næstyderste Grad af menneskelig Elendighed tændte Følelser i mit Hjerter, som jeg ønskede at kunne meddeele ikke blot mine faa Læsere; men alle de Tusinde gange Tusinde, som ikke læse mig.

Næst den almindelige Almuetrykkelse, den umenneskelige Slavehandel, og den afskyelige Fredssoldatering, har Europas nyere meer end barbariske Politik neppe udklækket nogen heldligere Uhyrlighed end *Jødernes borgerlige Forfatning*. Sandelig den er saa aldeles den sunde Fornuft modstridende, den almindelige Lov i alle Menneskers Hjerter saa trodsende, og i eet og alt saa himmelskrigende uretfærdig, at ingen bør tage i Betænkning offentlig at anklage den for hele Jordens Domstoel – og Ligegyldigheden derover er saa indgroet med Vanen, at Menneskevennen ikke høit nok kan hæve sin enkelte Røst derimod, for om mueligt at vække andre Samvittigheder til denne Indretnings virksomme Overveielse.

Er det mueligt, at endnu i vort Aarhundrede – det attende efter Kundgiørelsen af Jesu Christi almindelige, menneskebroderlige Kierligheds Lov – *et heelt Folk* i Generationers Generationer, med alle sine fødte og ufødte Individuer, kan ansees som *uhenhørende til det menneskelige Selskab*? Er det mueligt, at man endnu i vor Tidsalder kan ansee en Nation, der har fysisk og moralsk Existenz tilfælles med alle andre, som *politisk uexisterende*, som evig bestemt til Landflygtighed? Er det mueligt

* I denne pestilentialiske Gade maatte den udødelige *Mendelsohn* selv boe saa længe han opholdt sig i Frankfurt. Ingen Jøde tør boe andcnsteds i Byen. Jomfrue Moses fra Berlin maatte forlade Staden samme Dag, som hun ankom. Selv Volden og de offentlige Spadserogange ere Jøderne forbudne.

ligt, at man kan foreene sig om, at nægte en Samling af Jordbeboere, paa Grund af deres særegne Religion, den første af alle Rettigheder, den naturligste af alle Eiendomme.

Til Europas Vanære, til Skiændsel for Europas uværdige geistlige og verdslige Bestyrere – er det virkelig. Man har i egentligste Forstand udstødt et heelt Folk af det borgerlige Selskab, berøvet det de Friheder og Rettigheder, Gud og Naturen gav det, med Vold og med List frarevet og frastaalet det sin politiske Perfectibilitet, og nødt det med diævelsk Gruesomhed til at blive staaende paa den Trappe, det stod paa for over tusinde Aar siden – paa den samme Trappe? hvad siger jeg – nedstødt det endnu dybere; thi Jødernes Forfatning var dengang ulignelig bedre end nu; de Romerske Tyranner, selv *Jerusalems Forstyrer* drev ikke Gruesomheden saa vidt, som vore christelige Præster, Propheter og Konger. Hine fordærvede dog kun deres Legemer; men disse synes at have sammensvoret sig, for at fordærve deres Legemer og Siæle tillige.

Forbandede være – ikke de *hellige Kirkefædre*; – thi de vidste vel saa lidt, som Jøderne, da de korsfæstede *Christus*, hvad de gjorde; men deres *hellige Prædikener, Fortolkninger og Forestillinger*, hvorved de formaaede de sidste Romerske Keiserlinger til det ligesaa upolitiske, som umoralske Skridt, at sønderrive alle de Baand, der bandt det jødiske Folk til Selskabet, for desto smerteligere at lade det føle dets tungeste Lænker! og tre Gange forbandet være den geistlige Magt og verdslige Vælde; som i vore lysere Dage endnu gjør sig skyldig i en saa helvedmørk Uretfærdighed!

„Men Jøderne er et saa fordærvet, saa nedrigt og foragteligt Folk – at man ligesaa lidt tør afløse dets Lænker, som friegive Galleyslaver. Det har tabt saa aldeles al Dyd, at det i ingen Republik – saa aldeles al Følelse af Ære, at det i intet Monarkie kan indlemmes paa lige Vilkaar med andre Borgere eller Underaatter.“

Jeg veed ikke om Behandlingen oprører mere, eller denne Forsvarsgrund derfor; saa voldsomt et Indtryk den første gjør paa Hiertet, lige saa voldsomt gjør denne det paa Forstanden. Egentlig er det, at undskylde een Forbrydelse med en anden; aleregentligst, at forsvare den mindre med den større, den væsent-